

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

бульв. Миколи Міхновського, 28, м. Київ, 01103, тел. (044) 200 08 27,
тел. контакт-центру (044) 200 06 94, тел. повідомлень про корупцію (044) 200 06 91,
офіційний вебсайт: nazk.gov.ua, e-mail: info@nazk.gov.ua, код ЄДРПОУ 40381452

На № _____ від _____

Верховна Рада України

Для забезпечення формування та реалізації ефективної, послідовної та результативної антикорупційної політики Законом України від 20.06.2022 № 2322-ІХ затверджено Антикорупційну стратегію на 2021–2025 роки (далі – Антикорупційна стратегія), яка визначає ключові проблеми у сфері запобігання і протидії корупції та очікувані стратегічні результати, які мають бути досягнуті упродовж строку її дії та є маркерами вирішення вказаних проблем.

Інструментом реалізації Антикорупційної стратегії є Державна антикорупційна програма на 2023–2025 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 04.03.2023 № 220 (далі – Програма). Програмою передбачено 1187 заходів, виконання яких спрямовується на вирішення визначених Антикорупційною стратегією ключових проблем шляхом досягнення 271 очікуваного стратегічного результату.

Виконання Програми є важливим чинником для розбудови доброчесної держави, становлення громадянського суспільства, розвитку плюралістичної демократії, а також сприятиме суттєвому зниженню рівня корупції в Україні, підвищенню рівня довіри населення до влади, зростанню репутаційного капіталу виконавців Програми і матиме суттєве значення для належного процесу післявоєнного відновлення та відбудови країни.

Варто зазначити, що реалізація заходів, передбачених додатком 2 до Програми, є невід’ємною складовою процесу європейської та євроатлантичної інтеграції України, та сприятиме подальшому рухові України до членства в Європейському Союзі, Північноатлантичному Альянсі (НАТО), Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), а також забезпечуватиме виконання Україною рекомендацій GRECO щодо боротьби з корупцією.

Крім того, у своїй доповіді щодо України (08.11.2023) Європейська комісія підкреслює, що необхідно продовжувати своєчасне та неухильне виконання Програми.

На виконання п.п. 1.1.1.6.8 додатка 2 до Програми інформуємо про **загальний стан реалізації Програми**, зокрема станом на 28.12.2023:

Національне агентство з питань запобігання корупції
№10-05/33788-23 від 29.12.2023
Підписувач Новіков Олександр Федорович
Сертифікат 26B2648ADD3032E104000000FACA2D005C60AB00
Дата підписання 29.12.2023

виконано повністю – 103 заходи;
 виконано частково – 39 заходів;
 не виконано – 100 заходів;
 виконується – 273 заходи.

Детальніше з інформацією щодо стану виконання заходів Програми кожним із виконавців можливо ознайомитись в *Інформаційній системі моніторингу реалізації державної антикорупційної політики*¹.

Зауважимо **ключові досягнення у виконанні** Програми протягом останнього кварталу.

1. Одним з найбільш значних досягнень є прийняття Закону України від 23.08.2023 № 3337-IX² «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення державного фінансування та контролю за діяльністю політичних партій», що передбачає *відновлення звітування партій та функцій НАЗК щодо їх перевірки після понад 3-річної перерви* (п.п. 1.5.2.1.1 додатка 2 до Програми). Цей Закон передбачає відновлення процесу належного контролю за законністю та прозорістю політичних фінансів, як того вимагає рекомендація VI GRECO, надана Україні за результатами Третього раунду оцінювання (Тема II). Також буде мінімізовано можливості олігархічного впливу на діяльність партій через непрозоре фінансування та запроваджено фінансування позапарламентських партій, які отримали суттєву підтримку виборців на останніх парламентських виборах (понад 3%), що стимулюватиме розвиток плюралістичної демократії в Україні.

2. Крім цього, Верховною Радою України було схвалено низку важливих нормативно-правових актів, серед яких, зокрема, *Закон України «Про правотворчу діяльність»*³ (п.п. 1.1.3.1.1 додатка 2 до Програми), закон щодо *посилення самостійності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури*⁴ та закон про *посилення інституційної спроможності Національного антикорупційного бюро України*⁵ (п.п. 3.3.2.3.1 додатка 2 до Програми).

3. Серед досягнень у розробці та введенні у промислову експлуатацію цифрових продуктів, передбачених Програмою, доцільно згадати *Єдиний портал повідомлень викривачів*⁶, запущений Національним агентством

¹ Інформаційна система моніторингу реалізації державної антикорупційної політики. URL: <https://dap.nazk.gov.ua/>

² Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення державного фінансування та контролю за діяльністю політичних партій». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3337-IX#top>

³ Закон України № 3354-IX від 24.08.2023 «Про правотворчу діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3354-20#top>

⁴ Закон України від 08.12.2023 № 3509-IX «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо посилення самостійності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3509-20#top>

⁵ Закон України від 08.12.2023 № 3502-IX «Про внесення зміни до статті 5 Закону України "Про Національне антикорупційне бюро України" щодо посилення інституційної спроможності Національного антикорупційного бюро України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3502-20#Text>

⁶ Єдиний портал повідомлень викривачів. URL: <https://whistleblowers.nazk.gov.ua/#/>

06.09.2023 (п.п. 1.6.2.1.1 додатка 2 до Програми). Портал містить функціонал, за допомогою якого викривач отримує можливість відстежувати стан розгляду його повідомлення та отримувати інформацію про результати.

4. Вагомим досягненням також є схвалення Кабінетом Міністрів України та внесення до Парламенту законопроектів, якими запроваджується *одноособовий судовий розгляд справ у Вищому антикорупційному суді* як суді першої інстанції (проект Закону України № 10178 від 23.10.2023⁷ та проект Закону України № 10338 від 13.12.2023⁸), що передбачено п.п. 1 п.п. 3.3.4.1.1 додатка 2 до Програми. Прийняття вказаних законопроектів сприятиме виконанню рекомендації № 3 Європейської Комісії щодо членства України в ЄС стосовно посилення боротьби з корупцією, зокрема шляхом забезпечення належної динаміки судових справ та винесення судових рішень. Відповідні зміни зменшать ресурси, необхідні для розгляду справ, підсудних ВАКС, та знизять навантаження на суддів.

Водночас у наступному кварталі кількість заходів, строк виконання яких настав, збільшиться, тому для ефективної реалізації Програми доцільно зосередити увагу на **ключових викликах**.

1. Одним із пріоритетів при виконанні Україною міжнародних зобов'язань є схвалення та внесення Урядом до Парламенту законопроекту, яким передбачено *недопустимість зловживання процесуальними правами учасниками кримінального провадження* (п.п. 3.3.4.1.1 додатка 2 до Програми), який відіграватиме значну роль для виконання рекомендації № 3 Європейської Комісії щодо членства України в ЄС стосовно посилення боротьби з корупцією, зокрема шляхом забезпечення належної динаміки судових справ та винесення вироків.

2. Важливим кроком у реалізації Програми також є схвалення та внесення Урядом до Парламенту проекту, яким *розгляд справ про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, щодо ТОП-посадовців буде віднесено до підсудності Вищого антикорупційного суду* (п.п. 3.2.2.1.1 додатка 2 до Програми). Зміни, передбачені відповідним проектом, сприятимуть зниженню ризику здійснення політичного та адміністративного тиску на суддів особами, щодо яких розглядатимуться відповідні справи за протоколами, та забезпеченню невідворотності відповідальності за адміністративні правопорушення.

3. Наступним викликом є схвалення та внесення Урядом до Парламенту законопроекту щодо *вдосконалення інституту угод про визнання винуватості у кримінальному провадженні* (п.п. 3.3.2.4.1 додатка 2 до Програми), який розширить спектр кримінальних проваджень, у яких буде можливо укласти угоди про визнання винуватості, зокрема йдеться про кримінальні провадження

⁷ Проект Закону № 10178 «Про внесення змін до статті 31 Кримінального процесуального кодексу України щодо вдосконалення порядку здійснення кримінального провадження Вищим антикорупційним судом». URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/43053>

⁸ Проект Закону № 10338 «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України щодо вдосконалення порядку розгляду справ Вищим антикорупційним судом». URL: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/43388>

щодо корупційних та пов'язаних із корупцією кримінальних правопорушень. Відповідний законопроект дасть можливість вирішити проблему суперечливої судової практики при застосуванні угод про визнання винуватості.

4. Одним з ключових викликів у сфері судової влади є внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» з метою вдосконалення процедури добору суддів та посилення Громадської ради доброчесності (далі – ГРД). Зокрема, важливо запровадити *участь ГРД* не лише під час процедур кваліфікаційного оцінювання суддів, але і під час встановлення відповідності кандидатів на посаду судді критерію доброчесності *у всіх процедурах добору суддів*, а також впровадити *більш ефективний механізм врахування висновків ГРД*, який посилить її вплив на прийняття рішень ВККСУ (п.п. 2.1.2.2.2 додатка 2 до Програми). Очікується також визначення на нормативному рівні *поняття та ключових характеристик професіограми судді*, що буде містити єдині очікування від кандидатів на посади суддів у всіх заінтересованих сторін й суспільства загалом (п.п. 2.1.2.4.1 додатка 2 до Програми).

5. Серйозним викликом також є виконання заходів, пов'язаних з цифровізацією, серед яких *інтеграція системи «іКейс» з Єдиною судовою інформаційно-комунікаційною системою* або іншою системою, яка застосовується у Вищому антикорупційному суді, та забезпечення можливості здійснювати доступ до матеріалів кримінального провадження у системі «іКейс» (п.п. 3.3.2.2.2 та 3.3.2.2.4 додатка 2 до Програми). Крім того, очікується введення в експлуатацію *Державної інформаційної системи трансплантації гомопоетичних стовбурових клітин* (п.п. 2.7.2.1.2 додатка 2 до Програми) та *Автоматизованої системи обліку громадян України, які потребують направлення для лікування за кордон* (п.п. 2.7.2.1.6 додатка 2 до Програми).

6. В умовах збройної агресії окремо варто зосередити увагу на заходах, націлених на відновлення пошкодженої та зруйнованої інфраструктури, у тому числі автомобільних доріг. З огляду на це значним викликом є *розроблення нормативної основи щодо проведення моніторингу за станом автомобільних доріг* (п.п. 2.5.10.2.1 додатка 2 до Програми) та *щодо проведення інструментального обстеження стану автомобільних доріг для визначення черговості проведення ремонту* (п.п. 2.5.10.4.2 додатка 2 до Програми), а також *відновлення роботи WIM-систем* (п.п. 2.5.10.5.1 додатка 2 до Програми).

Ефективне та своєчасне виконання Програми потребує об'єднання зусиль різних інституцій та розширення співпраці між ними, оскільки значна частина очікуваних стратегічних результатів, визначених у Програмі, можуть бути досягнутими лише за умови злагодженості та системності антикорупційної діяльності всіх державних органів та органів місцевого самоврядування.

**Голова Національного агентства
з питань запобігання корупції**

Олександр НОВІКОВ